

Приликом сваког изучавања античке филозофије један од централних проблема свакако представљају сами извори, на основу којих можемо сазнати становишта античких филозофа. Детаљна истраживања на овом плану су указала да су нека извештавања овог типа понекад модификована како би се материјал прилагодио потребама писца, док су на другим местима непотпуна и преузета из друге или треће руке. Многа доксографска дела сличе једно на друго у толикој мери, да је могуће закључити како потичу из заједничког извора, који је, истина, током многих преписивања претрпео одређене измене. Из свих тих разлога потребан је одређен степен опрезности и непристрасности при изучавању античких списа, као и осећај за њихову историчност. Кључне речи: извори за античку филозофију, Платон, Аристотел, Теофраст, доксографија, фрагменти.

Садржај

Увод

С правом би се могло рећи да је при сваком проучавању античке филозофије највећа невоља управо сама оскудица дела античких филозофа, као и потешкоће при одређивању аутентичности неких од оних сачуваних. На сву срећу, нама су остала доступна дела Платона, Аристотела, Секста Емпирика, Плотина, Лукреција, Диогена Лаертија и других, док су неки важни текстови остали очувани на папирусу. Ипак, већина дела из хеленске и хеленистичко-римске епохе за нас су изгубљена, или су нам позната само у фрагментима.

Ово, пак, није тако зачуђујуће ако се узму у обзир бројни показатељи који наговештавају да су многи од ових текстова нестали већ пре краја античког доба. Узрок тога је највероватније то што би за очување тих многих текстова био потребан веома велик степен општег интересовања и посвећености изучавању филозофских списа. Платонова Академија, Аристотелов Ликеј и Епикурова башта била су једина места на којима је то могао бити случај пре неоплатоничара, али чак ни ова места нису преживела Сулин напад на Атину 86. године п. н.е. У античком свету су се филозофи освртали на становишта својих претходника како би боље објаснили неке проблеме којима су се они сами бавили, или одређено становиште критиковали, а не због тога што их је интересовао развој филозофије и људске мисли као такве.

Чак и ако је било могуће доћи до неке књиге, засигурно је било тешко одредити да ли је одређена копија оригинала верна, да ли је дело аутентично, а било је и тешко прибавити целокупан опус неког аутора. Томе сведоче мукотрпан рад Андроника, који је сакупљао многе Аристотелове текстове, Трасилов рад на Платоновим и Демокритовим текстовима у првом веку нове ере, док Симпликије у шестом веку нове ере наводи да ће цитирати делове из Парменидове поеме и неких других пресократских текстова јер их је било тешко наћи. Многи фрагменти се појављују у варијацијама и парафразама, од извора до извора, а њихово заједничко порекло и првобитни облик је скоро немогуће утврдити са сигурношћу. Све је ово само јасан показатељ да је изучавање текстова античких филозофа одувек било проблем и није нека тек скорашња појава, настала тек пошто су се дела после многих векова изгубила.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com